

Handläggare
Monica Fredriksson
08-508 26 218

Till
Trafiknämnden
2020-04-23

Översyn av regelverket för foodtrucks. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner redovisningen som svar på uppdrag från kommunfullmäktige.
2. Trafiknämnden beslutar att förändra villkoren för nyttoparkeringstillstånd för mobilt försäljningsställe (foodtruck) enligt förslagen i detta tjänsteutlåtande.
3. Trafiknämnden ger trafikkontoret rätt att besluta om framtida ändringar i villkoren.
4. Trafiknämnden ger trafikkontoret i uppdrag att utreda möjligheten till fördelaktigare villkor för de foodtrucks som använder miljövänliga alternativ istället för elverk som drivs av bensin eller diesel.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Ulrika Falk
Avdelningschef

Trafikkontoret
Tillstånd

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 218
Växel 08-508 27 200
monica.fredriksson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Karin Hebel
Enhetschef

Sammanfattning

I stadens budget för 2019 fick trafiknämnden i uppdrag att göra en översyn av regelverket för foodtrucks. Översynen har innefattat ett samråd med deltagare från 14 olika foodtrucks-verksamheter. Kontoret föreslår några ändringar i dagens regler, bland annat att ramtiden för tillståndet utökas och att kortaste tid att söka tillstånd för foodtruck ändras till 1 månad istället för dagens 3 månader.

Bakgrund

År 2013 påbörjades efter uppdrag i kommunfullmäktiges budget en försöksverksamhet med foodtrucks i Stockholm. En utvärdering av försöket gjordes under augusti 2014. Försöket permanentades från 1 april 2015. I stadens budget för 2019 fick trafiknämnden i uppdrag att göra en översyn av regelverket för foodtrucks.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret, i samråd med 15 foodtrucks-innehavare från 14 olika foodtrucks-verksamheter. Samrådet ägde rum i form av ett rundabordssamtal i Tekniska nämndhuset, den 8 oktober 2019.

Gällande villkor för nyttoparkeringstillstånd för foodtrucks i Stockholms stad

För att få parkera och sälja måltider från en foodtruck behövs ett nyttoparkeringstillstånd, "Nytto C". Detta ansöker näringsidkaren om på Stockholms stads webbplats.

<https://tillstand.stockholm/tillstand-regler-och-tillsyn/parkering/ansok-om-parkeringstillstand-for-food-truck/>

Nyttoparkeringstillståndet gäller alla dagar klockan 06.00-24.00 för en tillfällig uppställning på gatumark. Tillståndet bygger på att tillfällig försäljning sker, det vill säga att offentlig plats tas i anspråk endast tillfälligt och i obetydlig omfattning, därför krävs inget polistillstånd. Med tillståndet får foodtrucken stå parkerad på en plats i max tre timmar för att sälja måltider. Anledningen till tidsbegränsningen är också att skapa omsättning och möjlighet för fler foodtrucks att få tillgång till en attraktiv plats.

För att få ansöka om nyttoparkeringstillstånd för foodtruck måste företaget vara registrerat för F-skatt eller FA-skatt hos Skatteverket. Dessutom måste följande krav uppfyllas:

- Fordonet ska vara registrerat som personbil, lastbil eller buss och får inte väga mer än 3 500 kilo.
- Fordonet ska vara anpassat för att servera enklare måltider direkt till förbipasserande.

- Fordonets serveringslucka ska vara placerad på fordonets högra sida.
- Elverk får inte placeras på gatan utanför fordonet. Det ska antingen vara inbyggt eller placerat med fästnanordning utanpå fordonet.

Fullständiga *nuvarande* villkor framgår av bilaga 1.

Områden där tillståndet inte gäller

Enligt de allmänna ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun krävs polistillstånd för tillfällig försäljning i vissa områden och på vissa gator. Bland annat är hela centrala innerstaden undantagen för foodtrucksverksamhet via nyttoparkeringstillstånd. För att sälja i centrala innerstaden krävs istället polistillstånd.

Karta över områden där tillfällig försäljning inte får ske utan polistillstånd och där nyttoparkeringstillstånd för foodtrucks i nuläget inte gäller finns i bilaga 2. Denna kartbilaga kommer troligen att revideras något, med anledning av att trafiknämnden i april ska behandla ett ärende där ändringar i de lokala ordningsföreskrifterna föreslås. De ändringar som föreslås är bland annat att undanta några gator i centrala innerstaden från förbudet mot tillfällig försäljning. Undantaget ska enbart omfatta försäljning från fordon med nyttoparkeringstillstånd C. De sträckor som omfattas är bl.a. Klara Norra Kyrkogata mellan Bryggargatan och Mäster Samuelsgatan, där försäljning föreslås vara tillåten under samma ramtid som för övriga foodtrucks. På tre övriga sträckor föreslås försäljning vara tillåten mellan klockan 21.00–04.00. Sträckorna är: Mäster Samuelsgatans norra sida mellan Drottninggatan och Klara Norra Kyrkogata, Regeringsgatan mellan Jakobsgatan och Mäster Samuelsgatan samt Klarabergsviaduktens norra sida på bron över Vasagatan. Anledningen till att kontoret föreslår dessa platser är, förutom branschens önskemål om att stå i centrala innerstaden, att de ligger på platser som upplevs som otrygga kvällstid. Att öppna upp för ordnad verksamhet med matförsäljning ger förutsättningar för ett mer levande stadsliv även kvällstid, vilket i sig är trygghetsskapande. Om förslaget fastslås av kommunfullmäktige innebär det att foodtrucks kommer att kunna stå på några utvalda ställen i centrala innerstaden, med nyttoparkeringstillstånd.

Vidare föreslås i ovan nämnda ärende att Smedsuddsvägen åter ska omfattas av krav på polistillstånd för tillfällig försäljning. Foodtrucks har föregående sommar kunnat stå där med nyttoparkeringstillstånd, men räddningstjänsten hade åsikter på

framkomligheten och besökare i parken ansåg bland annat att utsikten över vattenspegeln till stor del skymdes.

Antal tillstånd

Det totala antalet tillstånd för foodtrucks är begränsat till 100 stycken. Vid tiden för samrådet med branschen (oktober 2019) fanns 33 beviljade tillstånd. I början av april 2020 var antalet beviljade tillstånd 24. Tillstånden beviljas valfritt på 3, 6, 9 eller 12 månader.

Sammanfattning av samrådet den 8 oktober

Vid samrådet diskuterades framförallt dagens regelverk och synpunkter på detta. Utöver detta diskuterades platser, elverk, sophantering och minskad plastanvändning.

Regelverket

Den övervägande majoriteten som deltog ansåg att det var bra med en tidsbegränsad uppställning, men skulle gärna se att tiden utökades från 3 timmar till 4 timmar. Att tillståndet endast gäller mellan 06.00-24.00 ansågs vara för snålt tilltaget, då många potentiella kunder enligt foodtruck-representanterna vill handla ända fram till kl. 04.00.

Det uppkom också önskemål om att kunna söka tillstånd för en månad, istället för som idag, då den kortaste valbara tiden är tre månader.

Vidare framkom önskemål om att få placera elverket under bilen, då denna plats redan är ianspråktagen av fordonet och därmed inte minskar framkomligheten för gående. Detta skulle enligt flera underlätta på så sätt att det då är lättare att styra åt vilket håll elverket ska riktas för att minska ljudstörningar.

Platser

Vid samtalet diskuterades för- och nackdelar med olika platser vid Rålambshovsparken, då det föregående sommar varit en del intressekonflikter och synpunkter på framkomlighetsproblem. Sammanfattningsvis ansåg alla deltagare utom en att det var bäst att stå vid Rålambshovsleden, och där skapa så många platser för foodtrucks som möjligt.

Många deltagare på mötet var frågande till att de inte får stå i centrala innerstaden. Kontoret informerade om att det är ett generellt krav på polistillstånd där, även för försäljning som är tillfällig och i mindre skala, och att det är svårt att se vilka

konsekvenser det skulle bli av att ta bort detta krav. Under mötet framförde kontoret att en mer framkomlig väg kan vara att peka ut några platser där kravet på polistillstånd för tillfällig försäljning upphävs för foodtrucks. Kontoret har därefter, vilket nämnts tidigare i ärendet, tagit fram förslag på några platser i centrala innerstaden som ska undantas från kravet på polistillstånd för tillfällig försäljning, undantaget ska endast gälla försäljning från fordon med nyttoparkeringsstillstånd C. Förslagen har stämts av med stadsdelsförvaltningens trygghetsamordnare och kommunpoliserna. Platserna beskrivs ovan, samt i ärendet *Lokala ordningsföreskrifter. Ändring och förtydligande med anledning av beslut från Länsstyrelsen (dnr T2019-03809)*

Sophantering och minskad plastanvändning

Enligt deltagarna på samrådet är detta ingen stor fråga för foodtruck-branschen. De allra flesta har valt bort plast helt, då kunderna inte vill ha det. Den rådande meningen var att det finns så många bra miljövänliga alternativ att det inte finns någon anledning att välja plast.

När det gäller sophantering följer deltagarna miljöförvaltningens regler. Den allmänna uppfattningen var att avfallet oftast inte slängs vid eller i närheten av foodtrucken, då det är Take Away-mat och kunderna tar därför med avfallet till andra ställen, till exempel till kontoret.

Elverk

I stort sett alla foodtruckägare använder sig av elverk som drivs av diesel eller bensen. Dess motor tillverkar el som bl.a. används för att laga mat. Endast en foodtruckägare som deltog på samrådet klarade detta med hjälp av annan energikälla. Alla andra sa att de var beroende av elverket.

Trafikkontorets synpunkter

Villkorsändringar

Med anledning av de synpunkter som framkommit under samrådet anser trafikkontoret att det bör vara möjligt att ansöka om tillstånd för en månad. Kontoret anser dock inte att det är lämpligt att ändra kravet på att elverk ska monteras på fordonet. Risken är stor att elverken inte får plats under bilen, så att de ändå placeras på ett sätt som minskar framkomlighet på gångbanan.

Kontoret har tidigare fått synpunkter på att det är problematiskt att ha ett villkor om att serveringslucka enbart får vara placerad på höger sida om fordonet, eftersom foodtrucks som inte står på

gatemark kan ha möjlighet att ha servering åt båda håll, t.ex. vid evenemang av olika slag. Många foodtrucksägare använder sig både av polistillstånd och nyttoparkeringstillstånd C. Kontoret föreslår därför att villkoren ändras något. Serveringslucka måste fortfarande finnas på höger sida, men det får även finnas en lucka på vänster sida. Endast den lucka som är riktad mot gångbanan får användas när nyttoparkeringstillstånd C nyttjas.

Utökande av ramtid och uppställningstid

Som nämnts ovan framkom också önskemål om att utöka ramtiden för tillståndet till kl. 04.00 samt att öka uppställningstiden per parkeringstillfälle från tre till fyra timmar

Trafikkontoret har tidigare utökat ramtidens sluttid för foodtrucks från 22.00 till 24.00. Detta ledde inte till ökade klagomål från allmänheten. Trafikkontoret föreslår därför att dagens ramtid, som innebär att tillståndet endast gäller mellan 06.00-24.00, utökas till att gälla mellan 06.00-04.00. Om utökandet av ramtiden visar sig skapa problem så vill trafikkontoret kunna ändra ramtiden med kort varsel. Kontoret föreslår därför att nämnden ger kontoret rätt att besluta om ändringar i villkoren.

Vidare föreslår kontoret att uppställningstiden utökas från tre till fyra timmar.

Platser vid Rålambshovsparken

Som nämnts ovan har kontoret föreslagit i annat ärende att Smedsuddsvägen återigen införs i de lokala ordningsföreskrifterna som en gata där tillfällig försäljning *inte* får bedrivas. Detta grundar sig i att räddningstjänsten hade åsikter på framkomligheten och att många besökare i parken ansåg att utsikten över vattenspegeln till stor del skymdes. Detta innebär att det, om kommunfullmäktige fastslår den föreslagna ändringen, inte kommer att vara möjligt för foodtrucks att stå vid Smedsuddsvägen med hjälp av nyttoparkeringstillstånd.

För att skapa fler möjligheter för foodtrucks att stå vid Rålambshovsparken med nyttoparkeringstillstånd C kommer kontoret att se över regleringen på Rålambshovleden, vid körfältet närmast parken, se bild nedan. Regleringen ses över i syfte att skapa en längre yta där foodtrucksbesökarna skiljs från cykelbanan av räcket. Denna del av Rålambshovsleden har fördelen att foodtrucksens är synliga för parkbesökarna och står i närheten av en entré till parken, utan att skymma sikten mot vattnet. Nackdelen är att besökarna måste korsa en cykelbana, och att det kan vara trångt

med utrymme vid köbildning. Genom att se över regleringen så att fler foodtrucks får plats vid den bredare delen av refugen, tror dock kontoret att situationen kommer att bli bättre än tidigare år. För att undvika tidigare sommars konflikter mellan cyklister och köande till foodtrucks föreslår kontoret i ärendet om ändringar i lokala ordningsföreskrifter (dnr T2019-03809) att Rålambshovsledens södra sida, från Gjørwellsgatan fram till i höjd med Karlsviksgatan inte ska vara tillåten för parkering med nyttoparkeringstillstånd C.

Regleringen på denna del av Rålambshovsleden ses över i syfte att skapa fler platser för foodtrucks vid den bredare delen av refugen.

Vid samrådet med foodtruckbranschen diskuterades också möjligheten att skapa fler parkeringsmöjligheter vid Rålambshovsleden, på andra sidan vägen. Kontoret anser dock att det är bättre att fokusera på att skapa fler platser närmast parken. Platserna på andra sidan vägen är visserligen synliga från parken, men för att nå dem måste både cykelbana och bilväg korsas. Kontoret kommer inte att förbjuda foodtrucks att stå på dessa parkeringar, men kontoret kommer inte att skapa fler parkeringsmöjligheter här än de som redan finns.

Elverk

Som nämnts ovan använde sig i stort sett alla foodtruckägare av elverk som drivs av diesel eller bensin. Elverkets motor tillverkar el som bland annat används för att laga mat. Endast en foodtruckägare som deltog på samrådet klarade elförsörjningen till matlagning och dyligt med annan energikälla. Kontoret har fått synpunkter på att elverken bullrar och släpper ut avgaser. Ett sätt att uppmuntra fler att gå över till annan energikälla skulle kunna vara att ge fördelaktigare villkor för de foodtrucks som använder miljövänliga alternativ istället för elverk som drivs av bensin eller diesel.

Kontoret behöver dock undersöka detta närmare för att säkerställa att det är förenligt med kommunallagen, och att det fungerar administrativt.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner redovisningen som svar på uppdrag från kommunfullmäktige och ger kontoret i uppdrag att ändra villkoren för nyttoparkeringstillstånd för mobila måltidsförsäljningsställen enligt följande:

Nyttoparkeringstillstånd för mobilt försäljningsställe (foodtruck) kan även sökas för 1 månad.

Ramtiden för nyttoparkeringstillstånd för mobila måltidsförsäljningsställen (foodtrucks), utökas från kl. 06.00-24.00 till kl. 06.00-04.00.

Trafiknämnden ger trafikkontoret rätt att besluta om framtida ändringar i villkoren.

Uppställningstiden per parkeringstillfälle utökas från 3 till 4 timmar.

Serveringslucka får vara placerad på båda sidor fordonet, men endast luckan riktad mot gångbanan får vara öppen när nyttoparkeringstillståndet nyttjas.

Trafikkontoret får i uppdrag att utreda möjligheten till fördelaktigare villkor för de foodtrucks som använder miljövänliga alternativ istället för elverk som drivs av bensin eller diesel.

Slut

Bilagor

1. Villkor för nyttoparkeringstillstånd för mobila måltidsförsäljningsställen (foodtrucks) i Stockholms stad.
2. Kartor över områden där nyttoparkeringstillståndet inte gäller.